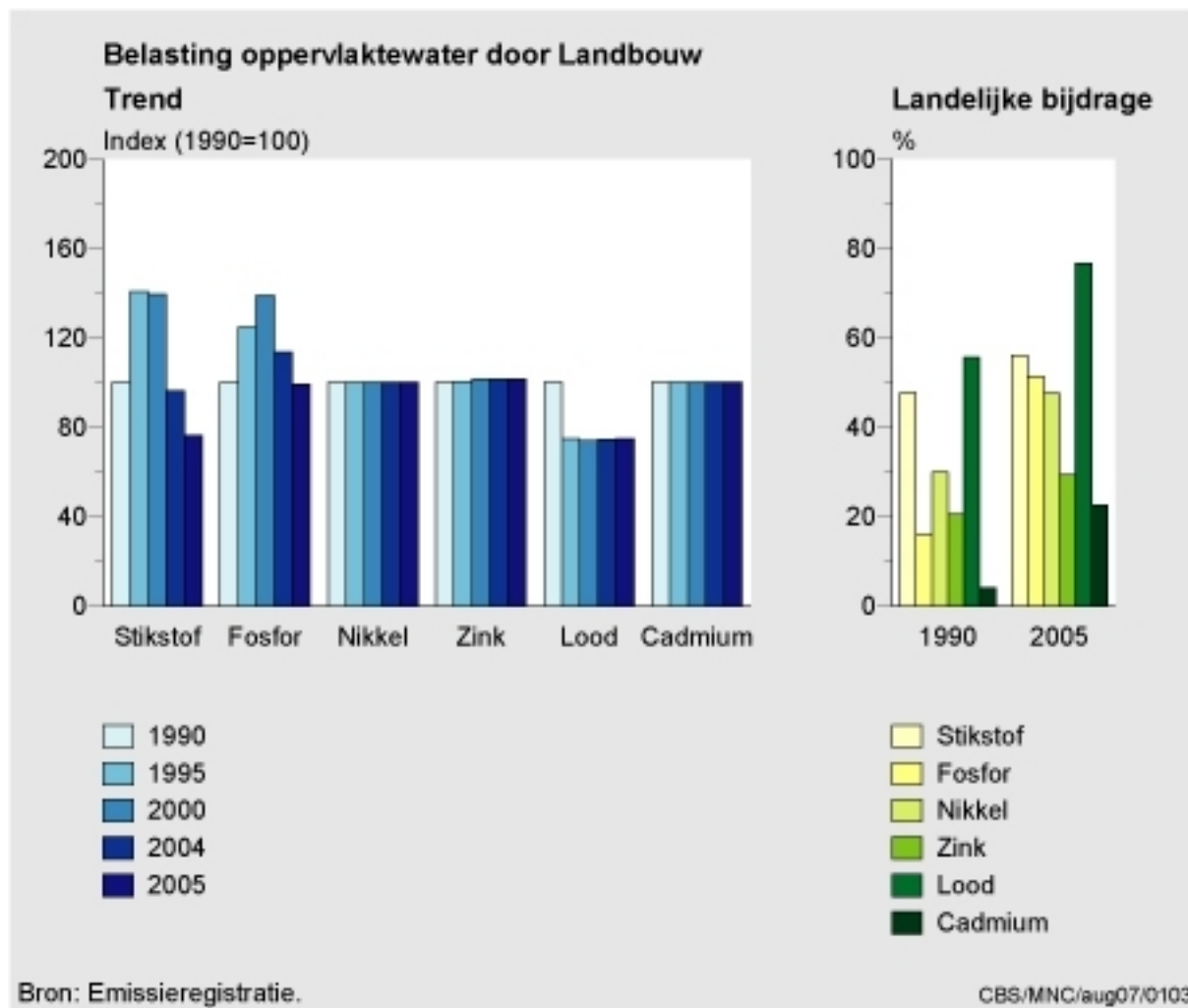


Belasting van het oppervlaktewater door de landbouw en natuur, 1990-2005

Indicator | 3 juli 2007

U bekijkt op dit moment een archiefversie van deze indicator. De actuele indicatorversie met recentere gegevens kunt u via deze [link](#) [1] bekijken.

Voor de nutriënten stikstof en fosfor is de bijdrage vanuit de landbouw en natuur aan de landelijke belasting in 2005 ruim 50%; voor de zware metalen cadmium, zink, nikkel en lood oplopend van 20 tot ruim 75%.



- [Download figuur](#) [2]
- [Download data \(xls\)](#) [3]

Trends nutriënten

De fluctuaties in de trend van stikstof en fosfor worden bepaald door de bodembelasting maar ook door de jaarlijkse hoeveelheid neerslag, waardoor de uit- afspoeling varieert. Omdat in de Emissieregistratie de cijfers worden gepubliceerd op basis van de werkelijke weerjaren, is deze variatie terug te vinden in de cijfers. De reductie voor stikstof en fosfor in 2004 en 2005 ten opzichte van 2000 is vooral het gevolg van de natte omstandigheden in 2000.

Wanneer we de uit- en afspoeling voor 1990 en 2005 berekenen voor een meteorologisch gemiddeld jaar, dan is voor stikstof over deze periode een daling zichtbaar van 12%. Voor fosfor is er echter een stijging over deze periode van ruim 6% (Kroes & Beusen, 2007).

Trends zware metalen

Door maatregelen is de toevoer van metalen naar landbouwbodems afgenomen, onder andere door regelgeving die de gehalten zware metalen in veevoer aan een maximum bindt. Ook worden bij de kunstmestproductie schonere grondstoffen gebruikt. De daling van de toevoer is echter niet uit de gepresenteerde cijfers van de belasting van het oppervlaktewater af te lezen, omdat voor de uit- en afspoeling van metalen uit landbouwbodems slechts cijfers voor één jaar zijn berekend. Deze schatting is voor de gehele tijdreeks aangehouden. Voor lood zien we tussen 1990 en 1995 een daling die wordt veroorzaakt door een afname van de emissie door loodhagel bij de jacht. (CBS, 2006)

- [indicator=nl0518]

Referenties

- Emissieregistratie (2007). Jaarcijfers 2005. MNP, Bilthoven; CBS, Voorburg; RIZA, Lelystad; Alterra, Wageningen; SenterNovem, Utrecht en TNO-MEP, Apeldoorn. <http://www.emissieregistratie.nl> [4].
- CBS (2006). [StatLine: Zware metalen op landbouwgrond](#) [5]. CBS, Voorburg/Heerlen.
- Kroes J. en A. Beusen (2007). Actualisatie Landelijke Emissieregistratie. Uit- en afspoeling nutriënten met STONE2.3 voor het jaar 2005. Alterra, Wageningen.

Relevante informatie

- Recente cijfers en beschrijvingen van gehanteerde berekeningswijzen (meta-informatie) kunnen in detail bekeken worden op de [website van de Emissieregistratie](#) [4]. Meer gegevens over zware metalen zijn te vinden op [StatLine](#) [6] van het CBS.

Technische toelichting

Technische toelichting

Begrippen belasting en emissiesDe emissies naar water omvatten zowel de directe lozingen naar het oppervlaktewater als de indirecte lozingen op het riool vanuit alle mogelijke bronnen. Lozingen op het riool bereiken meestal pas na zuivering het oppervlaktewater; dus indirect. De belasting van het oppervlaktewater omvat alle directe emissies, waaronder de effluenten van de rwzi's, de uit- en

afspoeling vanuit landbouw- en natuurgronden en de directe atmosferische depositie op oppervlaktewater, exclusief de Noordzee. Zie ook: [indicator=nl0149]. Zie ook: [Meta-informatie van het Datawarehouse-Emissieregistratie](#) [4], voor een beschrijving van de berekeningsmethodiek.

Referentie van deze webpagina

CBS, PBL, RIVM, WUR (2007). [Belasting van het oppervlaktewater door de landbouw en natuur, 1990-2005](#) [7] (indicator 0103, versie 08 , 3 juli 2007). www.clo.nl. Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Den Haag; PBL Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag; RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven; en Wageningen University and Research, Wageningen.

Bron-URL:<https://www.clo.nl/indicatoren/nl010308>

Links

[1] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0103> [2]

https://www.clo.nl/sites/default/files/infographics/0103_001x_clo_08_nl.jpg [3]

<https://www.clo.nl/sites/default/files/datasets/c-0103-001x-clo-08-nl.xls> [4]

<http://www.emissieregistratie.nl/> [5] <http://statline.cbs.nl/StatWeb/Table.asp?STB=T&LA=nl&DM=SLNL&PA=37878&D1=a&D2=a&HDR=G2&LYR=G1:0> [6]

<http://statline.cbs.nl/> [7] <https://www.clo.nl/indicatoren/nl010308>